

מקור המאמר זהה פרשנות ויגש דף ר' ע"א-ב
השתתפות בצעור השכינה בגלות

וְאַתָּה צִוִּיתָה זוֹת עֲשׂוּ קְחוּ
לְכֶם מְאָרֶץ מִצְרָיִם וְגֹו. רַבִּי
חִיא פָּתַח, שְׁמַחוּ אֶת
יְרוּשָׁלָם וְגִילּוּ בָּה כֵּל אַהֲבָה
שְׁיִשְׁוּ אַתָּה מִשּׁוּש וְגֹו. בָּא
רָאָה, כִּשְׁנָה רָב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ
וְגַרְמֵי הַחֲטָאים וְגִילּוּ יִשְׂרָאֵל
מִן הָאָרֶץ, הַסְּתָלֵק הַקָּדוֹשׁ
בָּרוּךְ הוּא לְמַעַלָּה לְמַעַלָּה,
וְלֹא הַשְׁגִּיחַ עַל חֶרְבוֹן בֵּית
הַמִּקְדָּשׁ וְעַל עַמּוֹ שָׁגָלוּ, וְאוֹ
הַשְׁכִּינָה גָּלָתָה עַמּוֹם.

כְּשִׁירָד, הַשְׁגִּיחַ עַל בֵּיתוֹ
שְׁנָהָרָף, הַסְּתָלֵק עַל עַמּוֹ -
וְהַנְּהָה הַגָּלָה. שָׁאֵל עַל
הַגְּבִירָה - וְהִיא גִּרְשָׁה. אָז
וַיִּקְרָא ה' אֱלֹהִים צְבָאות
בַּיּוֹם הַהוּא לְבָכִי וְלִמְסֶפֶד
וּלְקִרְחָה וּלְחַגֵּר שָׁק. וְהִיא גָּם
הִיא מָה כְּתוּב בָּה? (יְוָאָל א)
אָלִי כְּבָתּוֹלָה חִגְרָת שָׁק עַל
בָּעֵל נְעוּרִיהָ, כְּמוֹ שָׁנָאָמָר כִּי
אִינְגָּנוּ, מִשּׁוּם שְׁהַסְּתָלֵק מִמֶּנָּה
וּנְמָצָא פָּרוֹד.

וְאַתָּה צִוִּיתָה זוֹת עֲשׂוּ קְחוּ לְכֶם מְאָרֶץ מִצְרָיִם
וְגֹו. רַבִּי חִיא פָּתַח, (ישעיה ט) שְׁמַחוּ אֶת
יְרוּשָׁלָם וְגִילּוּ בָּה כֵּל אַהֲבָה שְׁיִשְׁוּ אַתָּה מִשּׁוּש
וְגֹו. תָּא חִוי, בְּדַאת חָרְבָּבִי מִקְדְּשָׁא וְגַרְמֵי חֹבִין,
וְאַתְּגָלוּ יִשְׂרָאֵל מְאָרָעָא, אַסְתָּלֵק קָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
לְעִילָּא לְעִילָּא, וְלֹא אַשְׁגַּח עַל חֶרְוב בֵּי מִקְדְּשָׁא, וְעַל
עַמְּיהָ דְּאַתְּגָלוּ, וּבְדַין שְׁכִינָתָא אַתְּגָלָת עַמְּהָזָן.

בְּדַנְתָּה, אַשְׁגַּח עַל בִּיתְיָה דְּאַתְּוָקָה, אַסְתָּלֵק עַל
עַמְּיהָ וְהָא אַתְּגָלוּ. שָׁאֵל עַל מִטְרוֹנִיתָא
וְאַתְּתָּרְכָתָה. בְּדַין וַיִּקְרָא ה' אֱלֹהִים צְבָאות בַּיּוֹם
הַהוּא לְבָכִי וְלִמְסֶפֶד וּלְקִרְחָה וּלְחַגֵּר שָׁק. וְהִיא גָּם
הִיא מָה כְּתִיב בָּה, (יְוָאָל א) אָלִי כְּבָתּוֹלָה חִגְרָת שָׁק עַל
בָּעֵל נְעוּרִיהָ. כְּמָה דָּאָת אָמָר כִּי אִינְגָּנוּ, בְּגִין
דְּאַסְתָּלֵק מִינָּה, וְאַשְׁתַּבָּח פִּירָוֶד.

וְאַפְּילּוּ שְׁמִיא וְאָרָעָא, בְּלָהו אַתְּאָבָלוּ, דְּכִתְבָּי,
(ישעיה ט) אַלְבִּישׁ שְׁמִים קְדָרוֹת וְשָׁק אָשִׁים
כְּסֻותָם. מַלְאָכִי עַלְאֵי בְּלָהו אַתְּאָבָלוּ עַלְיהָ,

וְאַפְּלוּ שְׁמִים וְאָרֶץ כָּלָם הַתְּאָבָלוּ עַלְיוֹן, שְׁכַתּוֹב (ישעיה ט) אַלְבִּישׁ שְׁמִים קְדָרוֹת וְשָׁק אָשִׁים
כְּסֻותָם. מַלְאָכִים עַלְיוֹנִים כָּלָם הַתְּאָבָלוּ עַלְיהָ, שְׁנָאָמָר הַן אַרְאָלָם צָעָקוּ חָצָה מַלְאָכִי שְׁלָומָם

דְּכַתִּיב, (ישועה ג) **הֵן אֶרְאָלָם צַעֲקוֹ חַצָּה מְלָאֵci**
שְׁלוֹם מֶרֶבְּכִיּוֹן. **שְׁמַשָּׂא וִסְיָרָא אַתְּאָבָלוֹ וְחַשְׁבָּו**
נְהֹרִיהָזּוֹן. **דְּכַתִּיב,** (ישועה ג) **חַשְׁךְ הַשְּׁמֵשׁ בְּצַאתוֹ**
וְגַוּ, **וּכְלָא עַלְיאִ וְתַהְאִ, בְּכוֹ עַלְהָ** (דף ר' ט"ב)
וְאַתְּאָבָלוֹ. **מַאי טֻמָּא,** בְּגַיְן **דְּשַׁלְטָא עַלְהָ סְטוֹרָא**
אַחֲרָא, **דְּשַׁלְטָא עַל אֶרְעָא קְדִישָׁא.**

מר יְבָכִיּוֹן. הַשְּׁמֵשׁ וְהַלְבָנָה
הַתְּאָבָלוֹ וְחַחְשִׁיכְוּ אֶת אָוָרָם,
שְׁכַתּוֹב חַשְׁךְ הַשְּׁמֵשׁ בְּצַאתוֹ
וְגַוּ, וְכֹל הַעֲלִיוֹנִים
וְהַתְּחִתּוֹנִים בְּכֹו עַלְהָ
וְהַתְּאָבָלוֹ. מַה הַטְּעֵם? מְשׁוּם
שְׁשׁוֹלִיט עַלְהָ הַצָּדָה הַאַחֲרָה
שְׁשׁוֹלִיט עַל הָאָרֶץ הַקְדוֹשָׁה.

פָתָח וְאָמַר, (יזוקאל ז) **וְאַתָּה בֶּן אָדָם כִּי אָמַר הָאֱלֹהִים לְאָדָמָת יִשְׂרָאֵל קַיְזָר בָּא הַקָּז עַל אַרְבָּע בְּנֹפּוֹת הָאָרֶץ. הָאֵי קְרָא רֹזֵא עַלְהָ אֵיתָהוּ.**
לְאָדָמָת יִשְׂרָאֵל קַיְזָר, מַאי אֵיתָהוּ. **וּכְיְאָדָמָת יִשְׂרָאֵל קַיְזָר הָיָה.** **אֶלְאָא הַכִּי הָוָא וְדָא וְאַתְּמָר,** קַיְזָר אֵיתָהוּ
לִימִינָא, קַיְזָר אֵיתָו **לְשֵׁמֶאלָא.** קַיְזָר **לִימִינָא,** **דְּכַתִּיב,** (דניאל
ט) **לַקְיָז הַיְמִין.** קַיְזָר **לְשֵׁמֶאלָא,** **דְּכַתִּיב,** (איוב כח) **קַיְזָר שְׁמָם**
לְחַשְׁךְ וְלְכָל תְּכִלִּת הָוָא חֹזֶקֶר, **וְדָא הָוָא** (בראשית ו) **קַיְזָר**
כָּל בָּשָׂר, **כָּמָה דְּאַתְּמָר.**

קַיְזָר דִּימִינָא, הַיְינָו **דְּכַתִּיב לְאָדָמָת יִשְׂרָאֵל קַיְזָר.** **בָּא**
הַקָּז, **דָא קַיְזָר דְּשֵׁמֶאלָא.** **קַיְזָר דִּימִינָא,** **דָא קַיְזָר**
דִּיצֶר הַטּוֹב. **קַיְזָר דְּשֵׁמֶאלָא,** **דָא קַיְזָר דִּיצֶר הַרְעָה,** **וְדָא**
אֵיתָהוּ דָבֶר חֹבֵין גַּרְמוֹ וְאַתְּגָבָרוֹ, **אַתְּגָנוֹר וְאַתְּיִהִיבָּה**
שְׁלֹטָנָא לְמִלְכּוֹת הַרְשָׁעָה לְשַׁלְטָאָה, **וְלְחַרְבָּא בִּיתְיָה**
שְׁלֹטָנָא **לְמִלְכּוֹת הַחַטָּאים גַּרְמוֹ וְהַתְּגָבָרוֹ,** **נְגַזֵּר וְגַנְתּוֹן הַשְּׁלָטוֹן** **לְמִלְכּוֹת**

פָתָח וְאָמַר, (יזוקאל ז) **וְאַתָּה בֶּן אָדָם כִּי אָמַר הָאֱלֹהִים לְאָדָמָת יִשְׂרָאֵל קַיְזָר בָּא הַקָּז עַל אַרְבָּע בְּנֹפּוֹת הָאָרֶץ.**
הַפְּסוֹק הַזֶּה הוּא עַלְיוֹן. מַה
זֶּה לְאָדָמָת יִשְׂרָאֵל קַיְזָר, **וּכְיְאָדָמָת יִשְׂרָאֵל הָיָה קַיְזָר אֶלְאָ**
כֶּבֶד זֶה וְדָא, וְגַתְבָּאָר. הַקָּז
הָוָא לִימִין, וְהַקָּז הָוָא
לְשֵׁמֶאלָה. קַיְזָר לִימִין - **שְׁכַתּוֹב**
(דניאל יב) **לַקְיָז הַיְמִין.** קַיְזָר
לְשֵׁמֶאלָה - **שְׁכַתּוֹב** (בראשית ו)
קַיְזָר שְׁמָם לְחַשְׁךְ וְלְכָל תְּכִלִּת
הָוָא חֹקֶר, **וְזֶה קַיְזָר כָּל בָּשָׂר,**
כָּמוֹ שְׁנַתְבָּאָר.

קַיְזָר שְׁל הַיְמִין - הַיְינָו **שְׁכַתּוֹב**
לְאָדָמָת יִשְׂרָאֵל קַיְזָר. **בָּא הַקָּז**
- זֶה קַיְזָר הַשְּׁמֶאלָה. **הַקָּז שְׁל הַיְמִין** זֶה הַקָּז
הַקָּז שְׁל הַשְּׁמֶאלָה זֶה הַקָּז
שְׁל יִצְר הַרְעָה. זֶה הָוָא **שְׁכָאָשָׁר** הַחַטָּאים גַּרְמוֹ וְהַתְּגָבָרוֹ, **נְגַזֵּר וְגַנְתּוֹן** הַשְּׁלָטוֹן **לְמִלְכּוֹת**

הרשותה לשולט ולהחריב ביתו ומקדשו, וזה שפטוב (יחזקאל ז) כה אמר ה' אליהם רעה אחר רעה הגה באה, והכל אחד.

ומশום כה התאבלו עליזונים ותחטונים, על שנתו השלוון לאי זהה של השמאן. ומשום כה, כיון שהמלכות הקדושה, מלכות השמים נכנעה, מלכות הרשותה [האחת] התגברת, אז יש לכל אדם להתאבל עמה ולחכנע עמה, וממשום שסביר הוא תזקוף והעולם יתחדש הוא יתישע (ישעה ס) שיישע

ומקדשיה. וזה הוא דברתיב, (ויאגא ג) כה אמר ה' אליהם רעה אחר רעה הגה באה, וכל אחד.

ובגין כה, אתה אבל עליי ותתאי על דאתיהיב שלטנו להאי גיז דשמאלא. ובגין כה, כיון מלבי קידישא, מלכית שמים אתה בפיא, ומלכיות חי בא (אחר) אהנבר. (כדי) אית ליה לכל בר נש, לאתאבל עמה, ולאתביב עמה. ובגין דבר אידי יודקפא, ועלמא יתרה, יתרה איה בהדה. דברתיב, (ישעה ס) שיישו אתה משוש כל המתאבלים עלייה.

עמה, וממשום שסביר הוא תזקוף והעולם יתחדש הוא יתישע (ישעה ס) שיישע אתה משוש כל המתאבלים עלייה.

ספר אור הזוהר (עמוד 334)

ויאפשר להמשיך על עצמו עקר קדשת שבת כי אם בכל הצדיקי אמת שהם בחינת שבת עקר קדשת שבת אי אפשר להמשיך על עצמו כי אם בכל הצדיקי אמת, שהם בחינת שבת, כמו שבתו ברב נטעון בר יוחאי, אנט שבת דכולחו יומי וכו'. (ספר לקוט הלוות הלכות שבת הלכה ז אות ז) **שמחה הילוא דרשבי** בשבי להשאהה הקדושה שהשייר לנו הזוהר הקדוש לדורי דורות

וזהו בחינת הילוא דרשבי שעושין בל"ג בעמר שאנו נסתלק, כי עקר השמחה מה שזכינו שהשייר לנו השאהה קדושה בזאת שהם ספר הזוהר הקדוש שעיל ידי זה נזקה להשנות אלקות, כי כל ספר הזוהר הם תקונים וככלם שהמשיכו ברב השגנתם הקדושה, שעיל ידי זה נזקה להשנות אלקות, שהוא כל דברי הפללה הקדושה שגלו רבינו שמעון בר יוחאי ותלמידיו. ועל בן בוחר דא יפקון מן גליותא, ויקום "בימי צאתך מארץ מצרים ארינו נפלאות" (מيكا ז), הינו כמו ביציאת מצרים שהיתה הנאה על ידי משה ובינו על ידי שגלה לנו או השנות אלקות בדרכיהם נפלאות, כמו כן עתה בגלות הארון זהה שקשה וביבר יותר, אבל ברחומיינו ונאלנו על ידי כל הפטרי תורה שגלו התנא רבינו שמעון בן יוחאי וחבריו, שהם כלים וצמחיים להשנת אלקות, שעיל ידי זה עקר רפואת הנפש וגאותה בנשימות ורותניות.

ועל בן עושין בל"ג בעמר שמחה פרולה, דהינו ביום הסטלקות התנא רבינו שמעון בר יוחאי, על שזכינו שהשייר לנו השאהה בזאת שתשר לדורי דורות, שעיל ידי זה נזקה להשינו ותברך באמת. כי אף על פי שעדיין אין לנו ידען ומבנים כלל סתרי התורה שגלה בתורה נפלאים ותקוניים גודלים על ידי דברי תורה הקדושה שגלה, שעיל יד זה מי שרוצה להתגע לבקש אותו ותברך, יוכל לבוא במקל להשנות אלקות, על ידי הדרכים והבלים והתקוניים שגלה.

ועל בן גם אחר התנא רבינו שמעון בר יוחאי זכינו לברכה שחשופ לגלות תקוניים נפלאים וכו', וכן בדורותינו זכינו למה שזכינו על ידי גודלי הצדיקים שהיו מימות הבבב שם טוב (ספר לקוט הלוות הלכות נזקון הלכה ד) וברונו לברכה עד עבשו.